EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.8.2020
COM(2020) 465 final

2020/0218 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dodelitvi začasne podpore Hrvaški na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba Sveta 2020/672 (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu SURE) določa pravni okvir za zagotavljanje finančne pomoči Unije državam članicam, ki se zaradi izbruha COVID-19 soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami ali jih takšne motnje resno ogrožajo. Podpora v okviru instrumenta SURE je v prvi vrsti namenjena financiranju shem skrajšanega delovnega časa ali podobnih ukrepov za zaščito zaposlenih in samozaposlenih, da se tako zmanjša obseg brezposelnosti in izgube dohodka, poleg tega pa tudi financiranju nekaterih ukrepov, povezanih z zdravjem, zlasti na delovnem mestu.

Hrvaška je 6. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije na podlagi uredbe o instrumentu SURE. Komisija se je v skladu s členom 6(2) uredbe o instrumentu SURE posvetovala s hrvaškimi organi, da bi preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih odhodkov, neposredno povezano z a) subvencijami za ohranitev delovnih mest v sektorjih, ki jih je prizadel COVID-19, in b) pomočjo za skrajšani delovni čas zaradi pandemije COVID-19. Pomoč se nanaša na:

(1) ukrep, ki zagotavlja sofinanciranje plač za zaposlene v podjetjih, katerih prihodki so se zmanjšali (v višini 20 % v obdobju od marca do maja 2020 oziroma 50 % v juniju 2020), pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Za marec 2020 je znesek podpore določen na 3 250,00 HRK na zaposlenega za polni delovni čas, za april, maj in junij 2020 pa je mesečni znesek podpore določen na 4 000 HRK na zaposlenega za polni delovni čas;

(2) ukrep, ki zagotavlja podporo za začasno skrajšanje delovnega časa v obdobju med junijem in decembrom 2020 za podjetja, ki imajo 10 ali več zaposlenih v katerem koli sektorju, pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Ukrep lahko podpre do 2 000 HRK na mesec na zaposlenega.

Hrvaška je Komisiji predložila ustrezne informacije.

Komisija glede na razpoložljiva dejstva predlaga Svetu, da sprejme izvedbeni sklep o odobritvi finančne pomoči Hrvaški v skladu z uredbo o instrumentu SURE v podporo zgoraj navedenim ukrepom.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Ta predlog je v celoti skladen z Uredbo Sveta 2020/672, na podlagi katere je predložen.

Predlog dopolnjuje drug instrument prava Unije za zagotavljanje podpore državam članicam v izrednih razmerah, in sicer Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (Uredba (ES) št. 2012/2002). Uredba (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja navedeni instrument, da bi se razširilo njegovo področje uporabe na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju in opredelile posebne dejavnosti, upravičene do financiranja, je bila sprejeta 30. marca.

• Skladnost z drugimi politikami Unije

Predlog je del sklopa ukrepov, pripravljenih v odziv na trenutno pandemijo COVID-19, kot je „naložbena pobuda v odziv na koronavirus“, in dopolnjuje druge instrumente, ki podpirajo zaposlovanje, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)/InvestEU. Z uporabo izposojanja in posojanja za podporo državam članicam v tem

konkretnem primeru izbruha COVID-19 bi ta predlog zagotavljal drugo raven zaščite za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, s čimer bi pomagal ohranjati delovna mesta ter s tem zaščititi zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga za ta instrument je Uredba Sveta 2020/672.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Predlog je odziv na prošnjo države članice in odraža evropsko solidarnost z zagotavljanjem finančne pomoči Unije v obliki začasnih posojil državi članici, ki jo je prizadel izbruh COVID-19. Takšna finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter jim pomaga ščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti in izgube dohodka.

Podpora bo pomagala prizadetemu prebivalstvu in pripomogla k blažitvi neposrednih družbenih in gospodarskih posledic krize COVID-19.

• Sorazmernost

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga Svet lahko pravočasno sprejel, posvetovanja z zainteresiranimi stranmi ni bilo mogoče izvesti.

• Ocena učinka

Zaradi nujnosti priprave predloga ocena učinka ni bila izvedena.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Komisija bi morala imeti možnost najema posojil na finančnih trgih z namenom nadaljnjega posojanja državi članici, ki zaprosi za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE.

Poleg jamstev, ki jih dajo države članice, okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju,
- oblikovanje posojilnega portfelja, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in čezmerno izpostavljenost do posameznih držav članic, hkrati pa zagotavlja, da se državam članicam, ki najbolj potrebujejo pomoč, lahko zagotovijo zadostna sredstva, ter
- možnosti obnovitve dolga.

2020/0218 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dodelitvi začasne podpore Hrvaški na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19[1] in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Hrvaška je 6. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije, da bi dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in njegovih socialno-ekonomskih posledic za delavce.

(2) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Hrvaška sprejela za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, bodo po pričakovanjih zelo močno vplivali na javne finance. V skladu z napovedjo Komisije iz pomladi 2020 naj bi primanjkljaj sektorja država Hrvaške do konca leta 2020 znašal 7,1 % bruto domačega proizvoda (BDP), dolg sektorja država pa 88,6 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2020 naj bi se BDP Hrvaške v letu 2020 zmanjšal za 10,8 %.

(3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile na Hrvaškem. To je povzročilo nenadno in močno povečanje javnofinančnih odhodkov Hrvaške, povezano s subvencijami za ohranitev delovnih mest v sektorjih, ki jih je prizadel COVID-19, in pomočjo za skrajšani delovni čas, kot je opisano v uvodnih izjavah 4 in 5.

(4) Natančneje, „Zakon o trgu dela“[2], kot je naveden v prošnji Hrvaške z dne 6. avgusta 2020, je uvedel ukrep, ki zagotavlja sofinanciranje plač za zaposlene v podjetjih, katerih prihodki so se zmanjšali (v višini 20 % v obdobju od marca do maja 2020 oziroma 50 % v juniju 2020), pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Za marec 2020 je znesek podpore določen na 3 250,00 HRK na zaposlenega za polni delovni čas, za april, maj in junij 2020 pa je mesečni znesek podpore določen na 4 000 HRK na zaposlenega za polni delovni čas;

(5) Zakon o trgu dela je uvedel tudi ukrep, ki zagotavlja podporo za začasno skrajšanje delovnega časa v obdobju med junijem in decembrom 2020 za podjetja, ki imajo 10 ali več zaposlenih v katerem koli sektorju, pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Ukrep lahko podpre do 2 000 HRK na mesec na zaposlenega.

[1] UL L 159, 20.5.2020, str. 1.
[2] Uradni list 118/18, 32/20.

(6) Hrvaška izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Hrvaška je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 1 381 780 800 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje zaradi skoraj takojšnjega in doslej največjega povečanja števila zaposlenih, ki jih zadevajo navedeni ukrepi, ter obsega s tem povezanih odhodkov na Hrvaškem. Hrvaška namerava 210 000 000 EUR povečanih odhodkov financirati iz skladov Unije, 151 180 800 EUR pa z lastnim financiranjem.

(7) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala s Hrvaško ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, opisano v prošnji z dne 6. avgusta 2020, ki je neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi.

(8) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Hrvaški pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19.

(9) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 PDEU. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo v skladu s členom 108 PDEU obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.

(10) Hrvaška bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Hrvaška izvršila navedene odhodke.

(11) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Hrvaške, pa tudi prošenj za finančno pomoč v skladu z Uredbo (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Hrvaška izpolnjuje pogoje iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672.

Člen 2

1. Unija da Hrvaški na voljo posojilo v znesku največ 1 020 600 000 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.

2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, dodeljene s tem sklepom, je 18 mesecev od prvega dne po začetku veljavnosti tega sklepa.

3. Komisija da Hrvaški na voljo finančno pomoč Unije v največ osmih obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega obroka je lahko daljša od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V takih primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 ni presežena, ko so izplačani vsi obroki.

4. Prvi obrok se sprosti ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.

5. Hrvaška plača strošek financiranja Unije iz člena 4 Uredbe (EU) 2020/672 za vsak obrok ter vse pristojbine, stroške in odhodke Unije, ki izhajajo iz financiranja.

6. Komisija odloča o obsegu in sprostitvi obrokov ter velikosti tranš.

Člen 3

Hrvaška lahko financira naslednje ukrepe:

(a) subvencije za ohranitev delovnih mest v sektorjih, ki jih je prizadel COVID-19, kot je določeno v členih 35 in 36 Zakona o trgu dela; ter

(b) pomoč za skrajšani delovni čas, kot je določeno v členih 35 in 36 Zakona o trgu dela.

Člen 4

Hrvaška do [*DATUM: 6 mesecev po datumu objave tega sklepa*] in nato vsakih 6 mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Republiko Hrvaško.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik